

Det bemærkes, at der ikke sker ændringer i en myndigheds mulighed for at udsætte virkningen af egne afgørelser, indtil en klageinstans har truffet afgørelse.

Opsættende virkning af en klage

Efter almindelige forvaltningsretlige regler kan fuldbyrdelsen af en afgørelse udsættes af 1. instansen og klageinstansen på parternes begæring, indtil klageinstansens afgørelse foreligger. En ansøger kan således umiddelbart blive afskåret fra at opnå den ret, som underinstansen har givet pågældende.

Inden for den sociale lovgivning antages det, at en klage over en afgørelse om løbende ydelser som fx pension og kontanthjælp ikke kan tillægges opsættende virkning. Dette indebærer, at den løbende ydelse udbetales, når det sociale ankenævn har truffet sin afgørelse herom, indtil Den Sociale Ankestyrelse måtte træffe en anden afgørelse. Der henvises til afsnittet neden for om ændrede afgørelser til ugunst for borgeren.

Det antages tillige, at klage over afgørelser om éngangsydelser som fx hjælp til enkeltudgifter efter bistandsloven og personlige tillæg efter lov om social pension kan tillægges opsættende virkning af såvel de sociale ankenævn, revaliderings- og pensionsnævn som Den Sociale Ankestyrelse. Imidlertid antages det også, at en klageinstans' afgørelse får virkning over for borgerne straks. Det er således en del af borgerens retssikkerhed, at borgeren får den ret, som enten det sociale ankenævn som 1. klageinstans eller revaliderings- og pensionsnævnet som 1. instans eller 1. klageinstans har tillagt pågældende. Den Sociale Ankestyrelse har efterfølgende mulighed for at ændre afgørelsen og dermed praksis, som da får fremtidig virkning for andre borgere og kommuner.

I forbindelse med lovfæstelsen af kommunernes klageadgang findes det derfor hensigtsmæssigt at lovfæste, at fuldbyrdelsen af afgørelser om ydelser, der forfalder på én gang, ved en klage ikke kan udskydes, indtil klageinstansens afgørelse foreligger.

For så vidt angår klage over afgørelser om indflytning i institutioner m.v. efter bistandsloven foreslås det endvidere lovfæstet, at borgeren kan begære, at der tillægges en klage opsættende virkning. En flytning kan være en meget indgribende foranstaltning, hvor det kan være rimeligt, at klageinstansen efterprøver afgørelsen, inden borgeren eventuelt skal flytte.

Ændring til ugunst for borgeren

Efter § 9 i lov om Den Sociale Ankestyrelse kan Ankestyrelsens afgørelser gå ud på afvisning, stad-

fæstelse, ophævelse eller ændring af den påklagede afgørelse, og Ankestyrelsen er ikke bundet af parternes påstande. Dette indebærer, at Den Sociale Ankestyrelse kan træffe en hvilken som helst afgørelse, der må betragtes som den rigtige i den konkrete situation, selv om klageren måtte ønske en anden afgørelse. Det må nok antages, at de forskellige muligheder for en afgørelse, som Den Sociale Ankestyrelse har, næppe indeholder andet, end hvad der måtte være gældende efter almindelige forvaltningsretlige principper.

I de tilfælde, hvor Den Sociale Ankestyrelse finder, at betingelserne for at modtage en social ydelse ikke er til stede, foreslås det, at Ankestyrelsen samtidig med, at der træffes en afgørelse til ugunst for borgeren, træffer afgørelse om tidspunktet for bortfald eller ændring af ydelsen. Tilsvarende foreslås det præciseret, at Ankestyrelsen ved afgørelse om støtte til erhvervelse af motorkøretøj samtidig træffer afgørelse om bortfald af et eventuelt bevilget og udnyttet lån. Endelig foreslås det, at Den Sociale Ankestyrelsens hidtidige praksis om, at en ydelse, der senere frakendes, alene kan kræves tilbagebetalt, hvis lovgivningens almindelige betingelser er opfyldt, lovfæstes.

Ad 4. Øvrige ændringer i pensionsloven

Lovforslaget indeholder i øvrigt enkelte andre forslag, herunder især teknisk betonedne forslag til præcisering eller justering af bestemmelser i pensionsloven.

Alder på ansøgningstidspunktet

Forhøjet almindelig/almindelig førtidspension tilkendes med virkning fra afgørelsestidspunktet. Efter de gældende regler tilkendes forhøjet almindelig førtidspension til personer under 60 år og almindelig førtidspension tilkendes personer over 60 år. Det er alderen på afgørelsestidspunktet, der er afgørende for, om der kan tilkendes en forhøjet almindelig eller en almindelig førtidspension.

Sagsbehandlingstiden for personer, der søger førtidspension kort tid før det 60. år, kan derfor få afgørende indflydelse på pensionens størrelse, idet en pension tilkendt før det 60. år udbetales med et førtidsbeløb. Sagsbehandlingstiden i de enkelte sager er varierende afhængig af omfanget af det materiale, der skal indhentes til belysning af sagen. Det foreslås derfor af hensyn til en ligebehandling af pensionsansøgere, at det er alderen på ansøgningstidspunktet, der lægges til grund ved tilkendelsen, hvis de øvrige betingelser for tilkendelse af pension i øvrigt er opfyldt på dette tidspunkt. Såfremt de øvrige betingel-